

ולא יכול משה.

(1) ספר שמות פרק מ

וַיִּכַּס הָעֵנָן אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּכְבֹּד יְהוָה מֵלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן:

(לה) וְלֹא יָכֹל מֹשֶׁה לְבֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד כִּי שָׁכַן עָלָיו הָעֵנָן וַיִּכְבֹּד יְהוָה מֵלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיִּדְבֹר יְהוָה אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר:

(ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי יִקְרִיב מִמֶּם קִרְבָּן לַיהוָה מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קִרְבְּנֵיכֶם:

(ג) אִם עָלָה קִרְבְּנוֹ מִן הַבְּקָר וְזָכַר תָּמִים יִקְרִיבוּ אֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּקְרִיב אֹתוֹ לְרֹצְנוֹ לִפְנֵי יְהוָה:

(69) ספר מי השילוח - פרשת ויקרא

ויקרא אל משה, כתיב, והי' טרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע, ומאחר שהש"י עונה מה ענין עוד לדבר ולבקש, אך כי קריאה היינו תשוקה וציפוי, והוא אמרו טרם יקראו ואני אענה היינו טרם שיבא בלב המיחל לה' שום חשק לדבר אז עונה אותו הש"י והוא שמבער מלבו כל חמדות וכל מיני חשקות לשום דבר שבעולם, ועי"ז יעשה מקום בלב האדם שיוכל לצפה ולקוה לרצון הש"י, ואח"כ יוכל לקבל בלבו תשוקה וקווי בלתי לה' לבדו ואז עוד הם מדברים ואני אשמע, וזה הענין הי' כאן כשנגמר המשכן וכתיב ולא יכול משה לבוא אל אהל מועד, אז חשב משה בדעתו שעתה הי' העסק של הקב"ה עם ישראל בד"ת ואז הי' הוא הנבחר לקבל התורה וללמדה לישראל, ועתה פתח הש"י בדבר חדש לעסוק עם ישראל ולזה אהרן הוא הנבחר, ובאמת הי' למרע"ה טובת עין לאהרן אך מאוד שקק לדבר ה' והי' יושב ומצפה שישמע דבר ה', וזהו ויקרא אל משה מאוהל מועד, היינו אחר שלא הי' לו לשום חשק לשום דבר אשר גם שמו מורה ע"ז כי מן המים משיתיהו ומים היינו חשק כמבואר, לכן בחר בו הש"י תחילה לד"ת שיתנו ע"י, וזהו טרם יקראו ואני אענה ואח"כ כאשר ציפה וקיוה לה' שגם תורת הקרבנות ילכו ע"י זהו עוד הם מדברים ואני אשמע:

(109) שפת אמת ספר ויקרא - פרשת ויקרא - שנת [תרמ"ב]

במד' ת"ח שאין בו דעת נבילה טובה כו' שהרי מרע"ה רבן של כל הנביאים לא רצה לכנוס בלי קריאה. ולכאורה קשה הא כתיב ולא יכול משה לבוא כו'. אך בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו. ולפי ענינותו אותו צדיק נאמר ולא יכול. והאמת כפי מה שמתקרב האדם אל הקב"ה וב"ש. ממילא נופל עליו בוש והכנעה. ולפי רוממות של מרע"ה כך הי' ענותנותו. וזהו העדות על מדרגה גדולה שלו. ודרשו חז"ל אדם ובהמה שערומין בדעת כאדם ומשימין עצמן כמו בהמה. נמצא שזה עיקר הדעת להבין איך לעשות עצמו כבהמה. ולא כל אדם זוכה לבחי' ענוה באמת. רק לבטל עצמו אל החכמים. והחכמים אשר להם הדעת הם משימין עצמן כבהמה להבורא ית"ש כמ"ש בהמות הייתי עמך. שכפי הדביקות כך נמצאת ההכנעה. וז"ש ולא יכול משה לבוא. ואז ויקרא אליו כו':

(116) שפת אמת ספר ויקרא - פרשת ויקרא - שנת [תרמ"ט]

בפסוק ויקרא כו' לאמר. דרשו חז"ל דברי כבושין בשבילכם הוא נדבר עמי. דכתיב ולא יכול משה לבוא. פרשנו כבר ע"י שהי' ענין המשכן והקרבנות בחי' בעלי תשובה. ולכן בכל הני מילי דנתקשה מרע"ה היה מצד שהי' בחי' צדיק גמור. ואלה התיקונים היו בבחי' בעלי תשובה כמאמר חז"ל במקום שבע"ת עומדין כו'. וגם מחצית השקל שהי' לכפר על החטא. ורמזו חז"ל שהראה לו הקב"ה מתחת כסא הכבוד כו'. כמ"ש גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד. והיינו שהשי"ת עוזר לבע"ת שלא בהדרגה. ומרע"ה הי' כמ"ש עשה האלקים את האדם ישר כו'. [וכזה נמצא בזה"ק בר"מ ע"י דלא עבידנא קיצוץ ופירוד ע"ש פ' משפטים] אבל תיקון בע"ת הוא אחר שבקשו חשבונות רבים. והוא דרך אחר. וז"ש בשבילכם הוא נדבר. שהוא שביל ודרך המיוחד לבעלי תשובה: